

Nushası 10 kuruş

Senelik abonasi
100 kuruş

Posta ücreti 40 Para

Posta ücreti 10 kuruş

İstanbul

Şehremaneti Mecmuası

[Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır]

Sene : 6

Mart 1930

Sayı : 67

RAPOR

7 Nisan 1930 da Perapalasta in'ikat eden Türkiye Turing Klubü umumî Heyetine Cemiyetin dokuzuncu senesi Faaliyetine dair takdim olunan rapor.

1 — Cemiyetin azalığını kabul ve muhafaza etmek suretile kongrenin me-saisine iştirak etmiş olan zevata teşekkür ederiz .

2 — Cemiyetin 1929 senesi hesabı : Zirde münderiğ bilançonun tetkikileden malûm olacağı üzere 1928 senesinden devir olunan 1351 lira 58 kuruş ile beraber 1929 senesi zarfında tahassül eden varidatımız 6282 liraya balığ olmuştur ki bundan yine bilançonun masarif kısmında müfredatı muayyen 5738 lira miktarındaki sarfiyat badettenzil müte-baki 544 lira 17 kuruş 1930 senesine devir olunmuştur .

Temamen klübümüzün maksat ve gayesinin temini esasına müstenit olan ve sureti tatbiki raporumuzda arzu tafsil olunan anifüz-zikir bilançomuzu tastiki alilerine arzederiz .

3 — Cemiyetimizce 1929 senesi zar-fında neşr olunan seyahat ve propağanda eserleri :

A — Azamızdan Doktor Osman Şevki Bey tarafından kıymetli tettebbüller neticesinde yazılarak cemiyetimizce neşredilmiş olan « Bursa Uludağ rehberi » nin haritalarında ikmal edilerek esere ilâve edilmiş ve bu eserin muhtelif lisanlara tercümeside musammam bulunmuştur .

B — Beynelmilel poliğlottom luğat-çesinin türkçe kısmı da cemiyetimiz tarafından ikmal ettirilerek tap olunmuştur .

C — Yalova kaplıcalarına ait en güzel manzaraları havi olan 12 kart postalla-

rıımızdan mürekkep bir albüm tap olu-nmak üzeredir . Cemiyetimiz yalova kaplıcalarına dair icap eden malûmatı havi ve resimli bir sirkülerin ihzarında ayrıca teşebbüs etmiş ve nefaseti iltizam olunan bu küçük eserin itmamı kuvvei karibeye gelmiştir .

D — İstanbul şehrinin müfassal ve Avrupa büyük şehirlerinin rehberlerine müşabih bir rehberini tanzim ettirmek üzere bazı teşebbüslerde bulunduk . Uzun mesaiye ve ciddi tettebbüllere ve himmetlere mühtaç olan bu eserinde tap ve ihzarına müvaffak olmağa çalışıyoruz .

E — klübümüz namına Türkçe ve Fransızca küçük cep takvimleri neşr olunarak azaya ve isteyenlere meccanen verilmiştir .

F — Yeni Türk harfleri ile beraber Fransızca afişler tap olunmaktadır . Hazirana kadar yetiyeceği mevuttur .

4 — Enebi seyyahlar ile muharebe ve kendilerine gösterilen teşhilât : Türkiyeyi ziyaret etmek isteyen Avrupa ve Amerikada sakın bir çok cenebilerin hususi mektuplar ve kartlar ile muhtelif zeminlerde sordukları suallere daima teşvikkârane cevap vermeğe müsa-raat ettiğimiz gibi bazılarında da istedikleri Kartpostalları ve bazı neşriyatı göndermekte devam olunması temin edilmiştir .

Bazı seyyahların ellerinden fotoğrafları alındığı anlaşıldığından seyyahlara hatsız böyle bir halin tekerrüründen feragat ettirilmesi

B — Amerika Darülfünunları talebesinden olup seyahat için İstanbula gelmiş olan kız İstanbulda hüsnü kabul edilerek kendilerine azamızdan Halil Halit Beyfendi tarafından istifadeli bir konferans verildi. İdare azamızdan Ekrem Rüştü Bey bu misafirleri Bebek klübüne davet ile kendilerine bir çay ziyafeti vermiş ve Boğazı geçmeleri hususunda filen yardım eylemiştir.

Bundan başka Amerika muharrirlerinden Miss Roth tetkikatta bulunmak üzere memleketimize gelmiş ve burada kendisine cemiyetimizce ayrıca bir çay ziyafetide verilerek bu ziyafete heyeti idare âzasından bazı zevat ve bazı muhterem türk hanımları davet olunmuş ve kendilerine istedikleri ve mümkün olan bütün kolaylıklar gösterilmiştir.

C — Bulgar muallimlerinden bir kısmı bu sene seyyahat maksadile şehrimize geldiler. Bunları burada cemiyetimiz namına hüsnü kabul ettikten başka seyyahatlarını teskil ettik ve kendilerine Reşit Saffet Beyfendi tarafından Türk camiası hakkında çok istifadeli bir konferans verdirdik.

5 — Her gün cemiyetimizin idare kısmına gerek neşr eylediğimiz sirkülerlerin mühteviyatı hakkında malûmat almak ve gerek Türkiyenin ve ya gidecekleri diğer memleketlerin yolları ve nakliye vasıtaları hakkında tenevvür etmek üzere yerli ve ecnebi zevat tarafından vukubulan müracaatları daima hüsnü telakkî ederek icap edenlere şifahi tekinatta bulunduk ve âlakadarların itimat ve memnuniyetlerini celp eylemeğe çalıştık.

6 — Beynelmilâl kongralara iştirakimiz :

A — Gegen sene Münihde in'ikat eden Beynelmilâl Turing Klüpler Kon-

gresinde Klübümüzü Reşit Saffet Beyfendi temsil eylediler ve esnayı seyyahatlarında Macaristanda tevakküf ederek Macarların Turizm işleri ve terakükleri hakkında tetkikatta bulundular ve bize bu bapta çok istifadeli malûmat verdiler. Münihdede Münih şehri Turing Klübü hakkında tettebbülde bulundular. Bu kongre Münihde Darülfünun salonunda ticaret nazırı tarafından küşat olunmuş resmi celseler sabahları akt olunarak öğleden sonraları gezintiyeye hasrolunmuştur. Bavyera baş vakili hey'eti mürahhasa reislerini kabul etmiş ve üç gün süren kongra müddetince azamın emrine otomobiller tahsis olunmuştur. Münih kongresinde umumi Turing klüpler kongrelerinin idaresi, neşriyat, gümrüklerde görülen müşkilât, seyrüsefer ve seyahat rusumu hakkında çok mühim müzakere cereyan ederek esaslı kararlar alınmıştır. Murahhasımız bu kongrede Turing Klüpler azası arasında kart teatisi, turizm istatistiklerinin tevhibi mes'eleleri nin müzakerelerine faalane iştirak eylemiş ve teklif üzerine turizm istatistiklerinde müddetin nazarı dikkata alınmıyarak adetlerin seyahat maksadile bir memlekete gelmiş olan bütün seyyahlara teşmil edilmesi kongrece müttfikân kabul olunmuştur.

Bundan başka mürahhasımızın turizme ait neşriyatın bir kaç lisan ile yapılması, her memleketteki seyrüsefer ve şimendifer endikatörlerinin Belçika ve Fransa Turing Klüpleri tarafından yapılmış olan poliglot turizm lûgatçesine türkçenin ilâve edilmesi hakkındaki teklifleride müzakere ve kabul olunmuştur.

Münih kongresi bu mes'elelerden başka gümrükler için her memlekette triptik usulünün mutlak surette kabul edilerek her tarafta taammüm eylemesi

ve tamire mühtaç seyyah otomobillerine yardım ve kazazedelerinin tedavi olunması, Avusturya Turing klübü tarafından ileri sürülen ve otomobil sahiplerinin Turing klüplerce muayyen bir aıdat mukabilinde siğorta ettirilmesi hakkındaki teklifin bütun turing klüplerce mutalâa ve tetkik olunması, beynelmilel seyrüsefer yollarında imdat noktaları tesis edilmesi, beynelmilel seyrüsefer mecmuası neşr edilmesi, bir memlekete gelen seyyah şöförlerine orada seyrü sefer serbestisi verilmesi hakkındada müzakereler cereyan ettiği muralıhasmızın çok istifadeli raporlarında okunmuştur.

İşte bu sene beynelmilel Turing klüpler kongresinin Haziran iptidasında İstanbulda aktedilmesincede bu kongrada müttefikan karar verilmiştir. Bu seneki kongrenin memleketimizde in'ikadına ait olan istihzarat ve tafsilat neticesini ayrıca arz edeceğiz.

B. — Varşovada in'ikat eden beynelmilel turizm kongresine gitmeğe Reşit Saffet Bey efendinin vakti müsait olmadıgından Klübümüzü bu kongrede Varşova Türk Elçiliği müsteşarı Vasıf Beyfendi temsil eylemiştir.

C. — Klübümüz bu sene Temmuz ayında Lehistanda Poznan şehrinde açılacak olan nakliyat ve turizm kongresine davet edilmiş ve bu sergiye Cümhuriyet Hükümetimizin işbirliğini temin için ticaret vekâleti celilesine müracaatla temenniyatta bulunmuş ve iktisat vekâleti ticaret müdürü umumisi Naki Bey ile neşriyat Müdürü Cevat Rüştü Bey bu kongreye iştiraki mizi temin etmek üzere teşkil eylediği istihzarat komisyonunda çalışmağa memur edilmiştir. Komisyon hükümetçe iştirakimizin tetkikatını ikmal etmek üzredir.

D. — Reis Reşit Saffet Beyfendi bu sene Rusyayı ziyaret ederek oradaki turizm faaliyetini, terakkiyatını yakından tetkik etmişler ve bu baptaki dakik müşahedelerinden bizi çok kıymetli bir rapor ile haberdar ve müstefit eylemişlerdir. Bu rapordan anlaşıldığına göre Rusyada seyahat işleri günden güne ilerlemektedir, ve orada bu işleri idare eden zevat bu hususta memleketimiz ile hem âhenk olarak hareket etmek arzusuna ilhaz eylemişlerdir ki Rusyayı ziyaret eden seyyahlara Türkiyeyi de ziyaret eylemelerini tavsiye ve kendilerini teşvik etmek ve tarafımızdan da memleketimize gelen seyyahlara aynı vesayada bulunmak suretile bu müşterek arzusunun tahakkuku imkânsız değildir.

E. — Eylülde Tunusta toplanacak olan seyahat acenteleri birliği kongresinde Ziya Fehmi Beyin refikaları Beraat Hanım efendinin cemiyetimizi temsil eylemesine karar verilmiş ve bu hanım efendi bu vazifevi ücret ve masraf istemeksizin ifa edeceğini kabul etmiştir.

Seyyah hareketi :

7 — geçen sene zarfındada memleketimiz ve limanımıza Avrupadan ve Amerikadan deniz tarikle kafil ile gelen seyyahların sayısı 14370 kişidir.

B. — Tren ile gelen seyyahlar ile alelade yolcu vapurlarile gelen seyyahlar yukarıki hesaptan hariçtir. Bunlarda oldukça mühim bir yekûna balığ olur. Şimendöfer ve Yataklı Vağonlar ile gelen seyyahların adedi 12,000 olduğu üzere yataklı vağonlar Şirketinden alınan malumattan anlaşılmıştır.

C. — Türkiyeden vapurlar ile Avrupa ve Karadeniz limanlarına giden yolcular adedi Şambr maritim tarafındanneşrolunan istatistike göre 25267 dir. bunların

10.000 nini birinci ve ikinci sınıf 15000 küsurunu ise üçüncü ve dördüncü sınıf yolcular teşkil etmektedir.

Amerikada hükûmran olan bûhran ve Filistin karışıklıkları dolayısıyla bu sene beklenen derecede Amerikadan seyyah gelmemiştir.

D. — Yataklı Vağonlar şirketi devlet Demiryolları idaresile anlaşarak Haydar Paşa - Halep trenlerinin haftada üç gün ve sür'at katarı olarak Yataklı ve lokanta vağonlarını havi olmak üzere Nuseybine kadar temdit ederek işe başlamış ve Nuseybinden sonra Musula kadar otomobil ve oradan Bağdada kadar muntazam şimendöfer servisi yapılmış ve Torus Ekspresi namını alan bu katarlar ile muvafik bir faaliyete başlamış ve bu suretle Avrupa ile Bağdat ve Hindistan arasında en kısa kara yolu seyyahlara açılmıştır. Bu yolun memleketimize bir çok seyyah ve zair celbine vesile olacağı ve seneden seneye memleketimizi ziyaret eden seyyahların ve memleketimizden cenuba ve Asya kıtasına geçen yolcuların adedini artıracığı şüphesizdir.

E — Seyyahların memleketimizi hiç bir mani'aya tesadüf etmeksizin görebilmeleri ve seyyah hareketinin esası bir surette teşvil ve teşvik edilmesi için Cümhuriyet Hükûmetince vukubulan mutaaddit müracaatlarımızın çok faideli ve şumulî neticeleri icraat kısmında uzun uzadıya arz edilecektir.

8 — İCRAAT :

İstanbulda in'ikat edecek 3-5 Haziran 1930 beynelmilel turing klüpler kongresine ait hazırlıklar:

Bu seneki icraatımızın başında beynelmilel turing klüpler kongresinin iki ay sonra İstanbulda in'ikadını temin

etmiş olmağımız gibi ehemmiyetli bir iş vardır.

Gegen sene Münih'te in'ikat eden beynelmilel Turing Klüpler kongresinde 1930 kongresinin yeni Türkiyede «Türk-uaz sahili» namını alan Buğaz içi sahillerinde in'ikadına karar verdikten sonra beynelmilel Turing klüpler ittihadı kâtibi ummîsi Mösyö Duşen bu kış İstanbul'a gelerek idare hey'etimiz ile uzun uzadıya görüşmüş ve beynelmilel kongrenin memleketimizde her türlü hüzür ve istirahat esbabını temin edecek esaslar hep birlikte kararlaştırılmıştır ve bu baktaki istihzaratı temin için bir komisyon intihap olunmuştur. Bir çok celseler aktile çalışan bu komisyon teşebbüsünde tamamilen muvaffak olmuştur. şöyle ki:

1 — Bütün ecnebi seyrisefain kompanyaları vapurları ile seyahat edecek olan kongre azasına gerek bilet ve gerek yemek üzerinde toptan % 25 tenzilat yapmağı kabul etmişlerdir.

2 — Şark şimendöferleri ve yataklı Vağon şirketi kongre azasına % 50 tenzilat yapacaktır.

3 — Devlet Demiryolları idaresi kendi şebekeleri üzerinde seyahat edecek kongre azasına % 50 tenzilat yapmağı kabul etmişlerdir.

4 — Berri ve bahri vesaiti nakliye ve seyahat acentaları kendi aralarında İstanbulda bulundukları müddetçe kongre azasının otomobil ihtiyaçlarını mecanen temin eylemeğı deruhte etmişlerdir.

5 — Şehrin büyük otelleride kongre azasına İstanbulda ikametleri esnasında % 30 tenzilat ıcrasına razı olmuştur. Maarif Vekaleti ve Darülfunun emaneti kongrenin ilk celsesini yani resmi küşadını Darülfunun binası dahilindeki merasim salonunda ve müzakeratın

Galatasaray da akt ve icra eylemesine muvafakat etmiştir.

Kongre Programı şu suretle tesbit olunmuştur .

1 — Kongre azası 2 Haziran 1930 pazartesi günü Yataklı Vagonlar ile saat 9,24 de İstanbula gelecek ve İstasyonda Vilâyet, Emanet, ve Türkiye Tüning Klübü Murahhınslarından ibaret bir heyet tarafından istikbal edilerek otellere nakl edilecek . O günün öğle yemeğini kongre azası serbest olarak istediği yerde yiyeceklerdir .

O gün saat 14,30 kongrenin ilk celsesi Darülfunun merasim salonunda açılacak ve bu açılma merasimine hari-ciye, İktisat ve ya Maliye vekillerinden biri tarafından riyasat edilecektir. O gün saat 18 de kongre azasına Şehremaneti tarafından Fatih belediye dairesinde bir çay ziyafeti akşamı Tokatliyan da resmi bir akşam yemeği verilecektir .

2 — 3 Haziran 1930 saat 9,30 Galatasaray lisesi konferans salonunda ikinci celse akt edilecek kongre azasına o gün saat 13 de saray burnu gazinosunda bir öğle yemeği ziyafeti verilecek ve saat 15 de Top - Kapı sarayı ziyaret edilecek sonra hususi vapur içinde azaya bir tenezzüh icra ettirilecek ve vapur içinde gute yapılacak aynı gün kongre azasına Tarabyadaki Tokatliyan otelinde bir akşam ziyafeti verilecektir .

3 — 4 Haziran 1930 saat 9,30 Galatasaray lisesi konferans salonunda üçüncü kongre celsesi akt edilecek o gün saat 13 de azaya Pera Palas otelinde bir öğle yemeği verilecek ve saat 15 de Kongrenin kloture celsesi akt olunacak. Sonra azaya İstanbulda bir cevakan yapırlacak ve saat 18 de vapur ile Büyük Adaya gidilerek azaya yat klüpte bir akşam yemeği ziyafeti verilecek .

B — Cemiyetimiz idare hey'eti bu sene İstanbul bazı müzelerini gezerek seyyahların müzeleri ne suretle ziyaret eylediklerini tetkika devam eylemiş ve mevcut müzelerden ikisi bu suretle gözden geçebilmiştir : 1 Top - Kapı müzesi 2 - Evkaf Müzesi 3 - Bahriye Müzesi .

1 — Top kapı müzesinin son gün - llerde seyyahlara açılmış olan harem dairesile birlikte çok ehemmiyetli bir küll teşkil eylediği ve seyyahların ve zairlerin en ciddi ve hakiki alakalarını celb edebilecek bir hale ifrağı ve eyi bir tarzda muhafaza ve idare edilmekte olduğu memnuniyet ve iftilah ile görül - müştür. Hususile çini, silah meşheleri bir çok bedialar ve en nefis ve merak verici eserler ile doludur. Müzelerimizin fazıl Müdürü Muhterem Halil Beyfendinin bu bapta ki vakıfane say ve himmetleri ve Top Kapı Müzesi Müdürü Tahsin Beyfendinin ihtimam ve gayretleri her türlü takdirlere ve tebriklere sezaadır, kendilerine zair ve seyyahlara ve hususile bize gösterdikleri kolaylıklardan dolayı minnet ve şükranımızı alenen arze mü - saraat ederiz .

Müzeler Müdürü Beyefendi müzelerin İstanbulu uğradıkları tatil gününe tesadüf edecek seyyah vapurları zairle - rinde bazı şartlar dahilinde küşade bulundurulmasına muvafakat etmek suretile çok ehemmiyetli bir müsaadeyi de seyyahlardan esirgememişlerdir .

2 — Evkafa ait olup ahiren müzeler müdüriyetine devr olunan islam asarı müzesi çok büyük bir ehemmiyeti haizdir . Yalnız hini ziyarette bu çok mühim müzenin yeni baştan tasnif ve tanzime muhtaç olduğu görülmüş ve müzeler müdirliğinin cezil himmetleri sayesinde bu tanzim işininde yakın zaman -

da başarılaacağına kanaat hasıl olmuştur. Bizde İslam asarı müzesi fikrini ilk defa olarak ortaya atmak suretile bu müseseyi meydana getirmiş olan esbak Evkaf nazırı Hayri efendi merhumun ruhu hayrile yad olunmak üzere bir resminin müzeyeye asılması arzusu izhar olunmuştur.

B — Aynalıkavak sarayındaki bahriye müzeside hey'etce ziyaret olunmuş ve bu müzenin şimdiki vaziyetinde seyyah ve zairlere açılacak bir halde olmadığı görüldüğü tesbit olunmuştur. Binasıda nefis bir eser olup içi bahriyemize ait tarihi bir çok bedialar ile dolu olan bu köşkün alâkadar makamı alice muntazam ve medenî bir bahriye müzesi haline bir an evvel ifrağ edilmesi tahakkuku ehemmiyetle arzu olunan bir muvaffakiyet teşkil edecektir.

C — Seyyahlara tercümanlık ve rehberlik edeceklerin tedris ve tensikî işine bu senede Şehremaneti ile bilitifak elden gelen gayret sarf olunmuştur. Tercümanların ve rehberlerin münevver, kıymetli ve memlekete faideli birer meslek adamı olarak yetiştirilmeleri gerek Emaneti celilenin ve gerek Klübümüzün en büyük emelidir. Seyyahlara memleketimiz ve müessesatımız hakkında en doğru ve en münasip fikirleri ve telâkikleri telkin edecek olan bu mühim zümrenin seneden seneye tasfiye yâ gayretedilerek bütün manasile tasaffî eylemesi en büyük gayelerimizden birini teşkil etmektedir. Tercümanların ve rehberlerin seyyah vapurlarına girerek müşteri aramaları ve oralardaki alış veriş işlerine karışmaları men ettirilmiştir.

D — Türkiye Turing klübü için, Avrupanın mümasil klüplerinde olduğu gibi bir otomobil Şubesi teşkiline karar verilmiş ve bu şubenin nizamnamesini

hazırlamak işi idare hey'etimiz azasından mühendis Ali Nadir Beye havale edilmiştir. Bütün otomobil acenteleri klübümüze muayyen aidat vermek suretile intisap eylemeği kabul eylemişlerdir. Bu şube önümüzdeki sene zarfında kendisine meşğul olacağımız mühim işlerden birini teşkil eylemektedir.

E — İstanbula gelen her ecnebinin mutlaka ziyaretine gittiği kapalı çarşının zemini mürurü zaman ile berbat bir hale gelmiş olduğundan bütün bu çarşı muntakasında zemini asfalt ile tefriş edilerek ziyaret ve müruru uburun kolaylaştırılması Şehremanetinden rica edilmiş ve bu müracaat Emanet Aliyece hüsnü telakki olunmuştur.

F — İstanbulu bir nevi sayfiye şehri haline ifrağa mail oldukları malûm sayfiye mevsimlerinde Mısırdan gelenlere ait pasaport muamelesinin basit bir şekle ifrağı için makamı aidi nezdinde teşebbüsatta bulunmuş ve bu hususlarda kolaylık göstermeleri hususu Mısırın Türkiye sefiri İbrahim Beyfendiden ve Türkiye'nin Kahire sefiri Muhiddin Paşa Hazretlerinden reca olunmuştur.

G — Klübümüzde ayrıca izecilik ve isporculuk şubesi de açılarak şubenin inkişaf ve terakkisini temin etmek ve talebesinin azamızdan Ekrem Rüştü Bey tevdi edilmesine karar verilmiş ve bu işin tahakkuku da gelecek senenin mesai ruznamesine ithal olunmuştur.

H — Klüp azası için Viyanada malûm modelde rozetler imal ettirildiği gibi klübün flaması için de bir örnek aranılmış ve en zarif olduğu anlaşılan Avusturya Turing Klübü flamasının şekli; renkleri millî renklerimizce çevrilmek suretile Türkiye Turing klübü flamasına örnek ittihaz olunmuştur.

1 — Gazi Hazretlerinin Yalova kaplıcalarının yeni baştan tanzim ve ihya hususundaki mebrur teşebbüsleri haber alınır alınmaz bu teşebbüsün büyük ehemmiyeti kendilerine klübümüz namına arzı şükranı müsaraaft olunması memnuniyetlerini mucip olmuştur.

J — İdare Hey'eti Reisi Reşit Saffet Bey ile azadan Kastamoni me'b'usu Rıza Beyfendi tarafından Dahiliye Vekâleti Celilesine memlekete seyyahı celbini kolaylaştıracak tedbirler hakkında bir muhtıra verilmiştir. Bu muhtıranın başlıca maddeleri :

1 — Seyyahlara ait pasaport ve vize muamelelerinin en basit bir şekle ifrağı.

2 — Seyyahlar için vapurdan şehre çıkış vizesinin ilgası.

3 — Kara hudutlarındada seyyahlara aynı tesbhatın gösterilmesi.

4 — Triptik usulünün kabulü.

5 — Edirne - İstanbul yolunun tamiri ve otomobil seyahatına küşadı.

6 — Seyyahların memnu muntaka-lardan geçmeleri çaresinin aranılması.

7 — Yalovaya kadar gidebilmek için İstanbul İzmit Yalova yolunun tamir ve ihzarı.

8 — Memlekete ticaret kasdile gelmeyen seyyah vapurlarından resim alınmaması.

9 — Sıhhi tedbir dolayısıyla yolcu ve seyyah vapurlarının rıhtıma yanaşmaları memnuiyetine bir çarei hal bulunması.

10 — Hazıranda İstanbulda in'ikat edecek beynelmül Turiñ Klüpler kongresi ve masarufine Hükûmetçe iştirak ve yardım edilmesi. Dahiliye Vekili Beyfendi bu işlerden kendi vekâletlerine ait olanların derdal tetkikine başlamışlar, diğer vekâletleri alâkadar

edenleri de ait oldukları Vekâletlere yazmışlar ve bu arzularımızın tahakkuku hususunda büyük bir hummet ve müsaraaft göstermişlerdir. Kendilerine klüp namına bir kerre daha minnet ve şükranımızı arz eylemeği vazife biliriz.

K — İdare Heyeti Reisi Reşit Saffet Beyfendinin teşebbüsleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisinde memlekette seyahat işlerinin tanzim ve teşviki ile alâkadar olacak bir Türiзм komitesi teşkil olunmuş ve bu komite Tekirdağ Meb'usu Cemil Beyfendinin riyaseti altında mebrur faaliyete başlamıştır. Bu faaliyetin ve bu bapta ki teşebbüslerin eseri olmak üzere Dahiliye Vekâleti Celilesi memlekette bir kaç gün kalacak olan eenebi seyyahlardan polisçe beyanname aranılmamasına, askeri muntaka haricindeki - Edirne İstanbul ve İstanbul İzmit yollarından otomobilli seyyahların kendilerine bir adam terfiki suretile mürur'larına müsaade olunmasına, seyyahlara ait avdet pasaport vizesinin bizzat seyyah tarafından dairei aidesine müracaatla yaptırılması mecburiyetinin lâğv edilmesine karar verilerek keyfiyet memurini aidesine tebliğ olunmuştur.

Bundan başka komitece, Yalova ve Boğaz içine balkanlardan ve Mısırdan seyyah cebine, yeni seyyah sirkülerleri neşr edilmesine, Türkiyeye gelecek seyyahlara muntazam müfit konferanslar verilmesine, tercüman ve rehberlerin müsaraaften tensik ve islâh edilerek iyi yetiştirilmelerine sarfı mesai olunmasına ve seyahat acentaterrının şehirde keştü gûzar için yapacakları programları Turiñ Klübe irac ve tasdik ettirmelerinin temin olunmasına dair esash ve mühim kararlar ittihaz eylemiştir ki işbu kararların icrasına ait mesaide yeni

senemizid faaliyet programına dahildir .

L — Şehremaneti ve Emaneti aliyenin seyahat işleriyle alakadar memurları Klübümüze karşı daima kolaylıklar göstermişler ve bizimle birlikte samimi ve faal bir surette çalışmışlardır. Emaneti aliyenin teşebbüsü üzerine cemiyeti belediye son celselerinden birinde hazi-randa İstanbulda in'ikat edecek Beynel-mîl Turing Klüpler kongresinin masarısına medar olmak üzere 5000 lira tahsisat verilmesini kabul eylemek lütfunu esirgememiştir. Bu münasebette gerek Emaneti aliyeye ve gerek cemiyeti belediyenin muhterem azasına ve gerek bu hususta delâlet lütfünde bulunmuş olan Cümhuriyet Halk fırkasının altıncı muntaka müfettişi Hakkı Şinasi Paşa Hazretlerine şükri minnetimizi alenen arz eylemekle mübahiyiz .

M — Türkiye Büyük Millet Meclisi Turizm komitesinin ilham ve delâletile Ulu Gazimizin Klübümüzü yüksek himayeleri altına almaları hususunun istihramına teşebbüs olunduğu gibi baş vekilimiz İsmet Paşa Hazretlerine de seyahat işlerine iktisat programında mühim bir mevki ve ehemmiyet vermiş olmalarından dolayı arzı teşekkür olunmuş ve muhterem Maliye ve iktisat vekilleri Şaraç oğlu Şükrü ve Şakir Bey Efendilerin bu hususta vadi muvafakat ve müzaheretleri üzerine senelerden beri bir türlü muvaffak olunmayan tıptık usulünün Türkiye'de tatbikine ait nizamnamesi ve talimatname Klübünüzce ihzar edilerek gönderilmiş ve bütün bu vesaiik layiha halinde Büyük Millet Meclisine sevk edilmek üzere Maliye Vekâleti Celilesince umum gümrükler müdirliğine tevdi olunmuştur. Yakın zamanda heyeti vekilece kabul edilmesile

bu mühim nizamnamenin Türkiye'ye otomobilli seyyah celbi hususunda çok büyük bir terakkî ve inkişaf temin edilmiş olacaktır .

N — Yine rıyasetin himmetleriyle ve Dahiliye Vekâleti celilesinin lütüflerile klübümüzün cemiyati hayriye arasına kabûlüne ait teşebbüsler ümitli bir saf-haya girmiş ve bu meselenin devlet şurasınca ahiren müsbet bir karara raput olunduğu kemâli sükranla haber alınmıştır .

P — Yine bu teşebbüsler sırasında Nafia Vekleti celileside İstanbul - Edirne ve İstanbul - Ankara yollarının yaz mevsiminde olsun otomobil ile seyahata müsait bir hale ifrağ suretile tamiri hususunda alakadar vilâyetlere kati emirler vermek suretile seyahata ve memlekete seyyah celbine olan ciddi alakalarını tecelli ettirmişlerdir .

R — Türkiye bütün inhisar idaresi için müessir bir propağanda vasıtası olmak üzere Türkiye Turing klübü namında bir nevi siğara ihdasını kabul eylemiştir. Bu siğaraların yakın zamanda klübümüz ve maksadımız için süslü ve kibar bir vesile teşkil edeceğini ümit ediyoruz. Bu hususta gösterilen kolaylıklardan dolayı inhisar müdiriyeti umumiye'yi aliyesine arzı şükran eyleriz .

S — Memlekette seyahat fikrini ile-riletmek için klüp namına her üç ayda bir defa Fransızca ve İngilizce bir mecmua « Revue » neşrinde düşünme-kteyiz . Bu suretle memleketimizdeki bediaları ve güzellikleri ecnebilere daha iyi tanıtmak ve memlekete daha fazla seyyah celbine muvaffak olmak kabil olacağı kanaatındeyiz .

10 — Avrupa Turing Klüpleriyle ahenkli surette teşriki mesai etmek için aynı eşhastan mürekkep hey'eti idarei

hazıranıza hey'eti murakabe, hey'eti daimenize hey'eti idare, ve mürakiplere hesap müfettişleri unvanlarının verilmesine muvafakatı celilelerini ve bu sene hesabat mümettışliğine Ömer Lutfi Bey, İstefan Efendi ve Mösyö Sigerin tekrar tayini ve bunlardan laakal ikisinin imzasile hesabatın tastikına muvafakatı celilerini reca ederiz.

11 — Esasatı mevzua ve ilâve edilen mukarrerat üzerine dahili nizamname-mizin tekrar yapılması için hey'eti idarenize selâhiyet vermelerini reca ederiz.

12 — Temenniyat ve hitam :

Temennilerimiz geçen senekilerin aymıdır. Memlekette her kese seyahatı sevdirmek, memlekete her taraftan seyyay celp eylemek ve memlekete seyahat şartlarını bu günkü ihtiyaca tevfiğ eylemek, seyahat güçlüklerini kaldırmak, iş ile, söz ile, neşriyat ile seyahat işlerine yeni bir küşayış ve inkişaf vermek, işte Türkiye Turing klüpleri hey'eti idare ve faalesinin Mevcut vası-talar ve imkânlarla ve bu işin memleketimizde büsbütün yeni olmasına göre elinden geldiği kadar çalışarak tahakkuk

ettirmek istediği gayeler bunlardır. Çok şükür ki Halk ve Hükûmet te ve hususile son tasarruf inkılabı dolayısıyla, bu işe büyük bir ehemmiyet vermeğe ve seyahat iktisadiyatına karşı esash bir alâka ve görüş safiyeti olmağa başlamıştır. Büyük Gazinin parlak ve zarif bir eserleri olan Yalova teşebbüsü ve bu teşebbüsün aldığı yüksek inkişaf bunun en aşikâr birer delildir. Hükûmetin başında bulunan yüksek şahsiyette seyahat işlerini ve bundan gelecek menfaatların tahakkukunu iktisat programına koymak suretile bu meslek en müsbet tezahürünü ifade eylemişlerdir. Bize düşen işte bu parlak izlerin üzerinde yürümek ve raporumuzun muhtelif kısımlarında bahıs ettiğimiz kolaylıkların ve inkişafların bir an evvel tecelli etmelerine delâlet ve filen hizmet eylemektir. Bu münasebetle Ulu Gazimize ve terakki hususlarında bariz muvaffakiyetler içinde yüzen yüksek Hükûmet adamlarımıza ve huzurlarile şeref yap olduğumuz azayı kirama karşı hürmet ve minnet izharına müsaraat ile raporumuza hatim veririz.

